Keskkonnahoidlikud nõuded kontori IT seadmetele

2022. aastal jõustus keskkonnaministri määrus nr 35, mille eesmärk on suunata hankijaid seadma riigihangete alusdokumentides (RHAD) keskkonnahoidlikke kriteeriume alates lihthanke piirmäärast.

Kontori IT-seadmed (CPV: 30000000-9) on paiksed arvutid (lauaarvutid, väikeserverid, tööjaamad); kuvaseadmed (arvutimonitorid); kaasaskantavad arvutid (sülearvutid, kaks ühes sülearvutid, tahvelarvutid, kaasaskantavad kõik ühes arvutid, mobiilsed kõhnklientarvutid).

Määruse nr 35 lisas 3 on sätestatud **kohustuslikud kriteeriumid** kontori IT seadmetele, mida RHAD peab sisaldama.

1. Tootel vähemalt 2-aastane tasuta garantii

Eesmärk: Kontori IT-seadmete negatiivne keskkonnamõju on põhjustatud seadmete amortiseerumisest ja väljavahetamise vajadusest. Garantii aitab tagada, et tooted ei kao ringlusest põhjendamatult kiiresti.

Vastavustingimuse sõnastus: Pakkuja kinnitab, et annab tootele vastavustingimuses nõutud kehtivusega garantii, mis jõustub toote üleandmisel. Garantii kehtivus on vähemalt 2 aastat, kuid hankija võib nõuda pikemat garantiid. Garantii tähtaeg on määratud vastavustingimuse selgituses. Garantii hõlmab remonti ja asendustoote andmist garantiiremondi ajaks. Garantii tagab toodete vastavuse lepingu tingimustele lisatasusid kohaldamata.

2. REACH määruses nimetatud kandidaatained peavad olema deklareeritud

Eesmärk: Kaitsta kasutajat kemikaaliriskide eest ja soodustada vähemohtlike ainete kasutamist.

Vastavustingimuse sõnastus: Pakkuja deklareerib pakkumuses kõik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) nimetatud kandidaatainete loetellu kantud ained, mille sisaldus ületab 0,1 (massi)%, kogu toote ja iga järgmise lisaseadme kohta: (i) integreeritud komponentidega emaplaat (sh protsessor, mälu, graafikakomponendid); (ii) kuvaseade (sh taustavalgustus); (iii) korpused ja paneelid; (iv) väline klaviatuur, hiir ja/või puutetundlik paneel; (v) välised vahelduv- ja alalisvoolukaablid (sh adapterid ja akupangad). Pakkuja esitab pakkumuses tõendid tootes sisalduvate REACH kandidaatainete loetellu kantud ainete kohta või nende puudumise kohta.

3. Korduskasutuse ja ringlussevõtu teenus

Eesmärk: Säästva tarbimise ja tootmise toetamine elektroonikaromude tekke vältimise ning nende korduskasutamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamise viiside teel.

Vastavustingimuse sõnastus: Pakkuja pakub korduskasutuse ja ringlussevõtu teenust seadmetele, mis on kasutuselt kõrvaldatud. Teenus peab vastama EL direktiivile 2012/19/EL nõuetele. Kui pakkuja on ühinenud tootjavastutusorganisatsiooniga (TVO), korraldab jäätmete kogumist ja käitlemist TVO. Hankija kontrollib probleemtooteregistrist, kas pakkuja on ühinenud TVO-ga. Kui pakkuja ei ole ühinenud TVO-ga, kuid korraldab käitlust luba omava jäätmekäitlejaga, esitab pakkuja tõendi koostööpartneri kohta. Kui pakkuja korraldab käitlust ise, esitab pakkuja tõendi, et tal on jäätmevaldkonna keskkonnaluba.

4. Korduskasutuse ja ringlussevõtu teenuse kirjeldus

Eesmärk: Säästva tarbimise ja tootmise toetamine elektroonikaromude tekke vältimise ning nende korduskasutamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamise viiside teel.

Vastavustingimuse sõnastus: Pakkuja kirjeldab, kuidas ja kelle kaudu kavatseb ta korraldada korduskasutuse ja ringlussevõtu teenuse aspektid: (1) kogumine; (2) andmekandja konfidentsiaalne käitlemine ja andmete kustutamine; (3) lammutamine ringlussevõtu ja kõrvaldamise eesmärgil. Esitada vabas vormis kirjeldus.

Lisaks on määruse nr 35 lisas 3 sätestatud **soovituslikud kriteeriumid**, mida hankija võib rakendada kas vastavustingimuses või hindamise kriteeriumina:

Kriteerium	Eesmärk
Seadme osad peavad olema asendatavad	Seadme kasutusea pikendamine
Akud ei tohi olla seadme küljes kinni	Tagada sülearvutite (ja teiste kaasaskantavate kontori IT-seadmete) akude lihtne vahetamine, pikendades seeläbi toote eluiga
Plastosad peavad olema tähistatud ISO märgisega	Märgistussüsteem aitab tooteid õigesti käidelda ja utiliseerida. Hoitakse kokku ressursi, kuna markeeringuga plastik läheb ümbertöötlusesse
Seadmed kaablid ei tohi sisaldada plastifikaatoreid	Mürgiste ainete vähendamine tootes
Seadme varuosad peavad olema kättesaadavad 2 a vältel	Pikendada toote eluiga.
Plastosade külge ei tohi olla kinnitatud metalldetaile	Pikendada toote eluiga ja soosida metalldetailide taaskasutust või ringlussevõttu
Kasutatud värvid ja pinnakatted ei tohi kahjustada neist komponentidest ringlussevõtul valmistatava plastmaterjali tugevust	Lahendada ringlussevõtuga seotud probleemid, mis tekivad teatavate polümeeride, pinnakatete, mitteeraldatavate metallikihtide ja sulamite kombinatsioonide puhul.